

Nr 83.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående understödjande av föreläsningar och andra åtgärder till beredande av fortsatt utbildning för dövstumma; given Stockholms slott den 21 februari 1913.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att till dövstumskolstyrelser eller enskilda, som anordna föreläsningar eller vidtaga andra åtgärder till beredande av fortsatt utbildning för dövstumma, må av förslagsanslaget till befrämjande av dövstumundervisningen utgå understöd med högst 500 kronor årligen för varje dövstumskol-distrikt under villkor, att bidrag till verksamheten med minst samma belopp som statsunderstödet tillskjutes från annat håll, samt under de förbehåll och bestämmelser i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott fastställa.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas Riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF

Fridtjuv Berg.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1913.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSSVÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Berg anförde härefter:

Understödjande av föreläsningar och andra åtgärder till fortsatt utbildning för dövstumma.

Till Kungl. Maj:t har från föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet inkommit en ansökning om understöd för anordnande av föreläsningar för dövstumma inom fjärde dövstumskoldistriktet. Ifrågasvarande ansökning, som å föreningens vägnar är undertecknad av F. Nordin och F. Svanström, är av följande lydelse:

Föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet, vilken har sitt säte i Vänersborg, har till uppgift att stödja de dövstumma efter skoltiden i andligt och materiellt avseende. Att de dövstumma kunna behöva materiellt stöd torde lätt in-

ses, då man betänker, att de allra flesta komma från fattiga hem och gå ut i kampen för tillvaron på grund av sitt lyte så mycket sämre utrustade än andra. Den dövstummes behov av andligt stöd åter har sin grund däri, att han för sin andliga utveckling efter skoltidens slut i regel icke kan betjäna sig av de medel, som stå de hörande till buds. På grund av bristande språkliga insikter blir läsning av vanliga böcker för många endast ett besvärligt arbete, som han snart överger. Bevistandet av vanliga föreläsningar och dylikt är för de flesta av lätt insedda skäl till varken nytta eller nöje. Det dagliga umgänget med omgivningen ger föga av andlig väckelse dels på grund av svarigheterna vid tankeutbytet, dels därför att umgängeskretsen har så litet att giva.

Särskilt för de vuxna dövstumma avsedd läsning söker svenska dövstumläraresällskapet sedan några år åstadkomma, och föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet har för distriktets dövstumma anskaffat ett litet vandringsbibliotek, vars innehåll valts med särskild hänsyn till läsekretsen.

Men föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet har även ansett, att en ordnad föreläsningsverksamhet för dövstumma inom distriktet bör snarast möjligt åstadkommas, då detta säkerligen är det bästa medlet att väcka och hålla livaktigt de dövstummas andliga intresse.

Sedan ett par år hava ock föreläsningar och förevisningar för dövstumma anordnats på föreningens bekostnad, de flesta i Göteborg, där största antalet dövstumma inom distriktet finnes samlat på en plats.

Föreläsare måste vara en med de dövstummas meddelelsemedel och språkförmåga fullt förtrogen person. Föredragen hava också i regeln hållits av lärare eller lärarinnor vid dövstumskola. Dessa hava i ersättning icke kunnat erhålla, ej heller begärt mera än vad deras resa kostat dem, ingenting därutöver. Föreningen kan emellertid ej påräkna att i all framtid på dessa villkor erhålla lämpliga föreläsare i tillräckligt antal. Föreningen måste därför vara betänkt på att giva sina föreläsare ersättning någorlunda jämförlig med den, som vid av staten understödda föreläsningsanstalter erhålles. Därtill komma utgifter för förhyrandet av nödiga lokaler. För att kunna icke blott hålla föreläsningsverksamheten i gång utan även utvidga densamma är därför ekonomiskt understöd av nöden.

Då av allmänna medel ett ganska stort belopp årligen utdelas som understöd till föreläsningsföreningar, arbetarinstitut o. d. och den dövstumme på grund av sitt lyte icke kan draga nytta av dessa institutioner, synes det föreningens styrelse ej obilligt, att ett mindre belopp anslås särskilt för föreläsningsverksamheten bland de dövstumma.

På grund av vad ovan blivit anført vågar föreningens styrelse i underdånighet anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes giva föreningen av disponibla medel ett understöd av 500 kronor eller det belopp, Kungl. Maj:t kan pröva lämpligt, för anordnandet av föreläsningar för dövstumma inom fjärde distriktet efter plan, som i möjligaste mån ansluter sig till andra statsunderstödda föreläsningsanstalter, samt på de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t täcktes föreskriva.

Vid ansökningen voro fogade dels föreningens stadgar, dels ock redogörelser för föreningens verksamhet under arbetsåren 1908—1909 och 1909—1910.

På grund av remiss har styrelsen för fjärde dövstumskoldistriktet rörande den gjorda ansökningen anfört:

Föreningens ändamål vore gott, och dess verksamhet hade visat sig vara välsignelsebringande för de dövstumma, vadan föreningen syntes vara väl förtjänt av understöd för sin föreläsningsverksamhet. Då likväl denna gren av föreningens verksamhet vore jämförelsevis ny, syntes det begärda understödet tills vidare böra sättas något lägre än till 500 kronor, och ville styrelsen föreslå, att det finge utgå med 300 kronor.

Inspektören över dövstumundervisningen har på grund av remiss i ärendet anfört följande:

Då föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet har till uppgift att stödja de dövstumma efter utträdet ur skolan i såväl andligt som materiellt avseende och ej mindre på grund av vitsord från styrelsen för fjärde dövstumskoldistriktet än enligt de redogörelser för verksamheten under åren 1908—1909 och 1909—1910, som bilagts ansökningen, synes hava väl motsvarat sitt ändamål och gjort sig förtjänt av erkännande och uppmuntran och då de dövstumma efter slutad skolgång i ännu högre grad än de hörande äro i behov av kraftigt stöd i livet och detta stöd behöves erbjudas dem på flerfaldigt sätt samt då anordnandet av för deras behov särskilt avpassade föreläsningar är synnerligen ägnat att väcka, vidmakthålla och föröka deras andliga intressen och därigenom giva deras liv ett rikare innehåll, tillstyrkes i överensstämmelse med skolstyrelsens förslag bifall till föreningens ansökning att på de villkor, Kungl. Maj:t täcktes föreskriva, av allmänna medel erhålla ett understöd av 300 kronor.

Därefter har yttrande infordrats från statskontoret, vilket utlåtitt sig sålunda:

Bland de villkor, som genom nådiga kungörelsen den 11 juni 1909 blivit fastställda för att komma i åtnjutande av bidrag från anslaget till understöd åt sådana anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningskurser i folkbildningssyfte, förekommer även, att kommuner eller enskilda skola för anordnande av sådana föreläsningskurser tillskjuta minst lika mycket som staten. Då sökande föreningen icke ens uppgivit, att kommuner eller enskilda iklätt sig sådan förbindelse med avseende å den föreläsningsverksamhet, varom här är fråga, synes möjlighet icke förefinnas att från nämnda anslag bevilja föreningen det begärda anslaget. På grund därav, att nämnda föreläsningsverksamhet torde vara avsedd för dövstumma, som redan genomgått dövstumskolorna, synes icke heller någon del av avkastningen av f. d. allmänna dövstumminstitutets donationsmedel böra komma till användning för nu ifrågasvarande ändamål. Dessa donationer hava nämligen i allmänhet tillkommit för att för de dövstumma barnen underlätta tillgång till skolundervisning.

Då det emellertid synes statskontoret vara både billigt och önskvärt, att förening, som har till syfte att åstadkomma ordnad föreläsningsverksamhet för dövstumma, må kunna, därest i övrigt de huvudsakliga förutsättningarna för att komma i åtnjutande av understöd från det ovanberörda anslaget äro uppfyllda, bliva delaktig av sådant understöd utan att ovannämnda förutsättning är för handen, hemställer statskontoret, huruvida icke Kungl. Maj:t täcktes finna skäl att hos Riksdagen utverka sådan jämkning i de bestämda villkoren, att där föreläsningsverksam-

heten gäller dövstumma, understöd skulle kunna få utgå, ändock att visst bidrag icke är utfäst av kommuner eller enskilda.

I anledning av vad statskontoret anført överlämnades ärendet till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län, som erhöi i uppdrag att från föreningen infordra förslag till plan för anordnande av föreläsningar för dövstumma inom fjärde distriktet samt till villkor för åtnjutande av statsbidrag till sådana föreläsningar, att i ärendet höra styrelsen för fjärde dövstumskoldistriktet och att avgiva eget utlåtande i ämnet.

Föreningens styrelse har till åttlydnad härav lämnat ytterligare upplysningar om sin föreläsningsverksamhet, varav må meddelas följande:

Av redogörelserna för föreningens verksamhet under arbetsåren 1908—1909 och 1909—1910, vilka äro vidfogade föreningens underdåniga ansökan om statsbidrag, ävensom av redogörelsen för arbetsåret 1910—1911, vilken närslutes, framgår, att föreläsningarna hållits under arbetsåret 1908—1909 till ett antal av 25, fördelade på 7 månader, under arbetsåret 1909—1910 till ett antal av 32, fördelade på 8 månader, och under arbetsåret 1910—1911 till ett antal av 28, fördelade på 8 månader. I regeln hava dessa föreläsningar hållits en gång i veckan. Då kungörelsen den 13 juni 1908 angående understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningskurser i folkbildningssyfte, bland annat föreskriver, att föreläsningar av ifrågavarande slag skola fortgå visst antal timmar i veckan under fem till åtta månader, synes föreningen hava uppfyllt detta villkor för erhållande av statsbidrag.

På samma sätt ämnar föreningen för framtiden anordna denna verksamhet. Under en tid av minst fem månader komma sålunda föreläsningar att hållas en gång i veckan, företrädesvis i Göteborg, där ett jämförelsevis stort antal vuxna dövstumma äro bosatta, men även på andra platser inom distriktet, där ett större antal dövstumma finnas, såsom Borås och Halmstad.

Föreläsningarna väljas inom sådana ämnesgrupper, som lämpa sig för de dövstumma och äro ägnade att väcka och hålla vid liv deras andliga intressen. Även lägges vikt vid att föreläsningar anordnas i serier inom sådana kunskapsämnen, där de dövstumas i skolan förvärvade insikter böra utvidgas och fördjupas.

Föreläsare måste givetvis väljas bland personer, som äro fullt förtrogna med de dövstumma och känna deras meddelelsemedel och språkliga och andliga ståndpunkt. Det är sålunda endast nuvarande och f. d. lärare, dövstumpräster samt en eller annan dövstum, som kunna användas för denna verksamhet.

Efter en redogörelse för de föreläsningar, vilka styrelsen planerat för arbetsåret 1911—1912, fortsätter styrelsen:

För föreläsningarna förfogar föreningen över eget skioptikon, varjämte den torde kunna påräkna att få använda kartor och dylik materiell från distriktets skola i Vänersborg.

Beträffande den ekonomiska sidan av föreningens föreläsningsverksamhet får föreningen meddela, att en garantiteckning å 300 kronor gjorts av bolag och enskilda personer i Göteborg, såsom av vidfogad lista framgår. Föreningen förfogar dessutom,

såsom redogörelsen för arbetsåret 1910—1911 visar, över tillräckliga medel för att kunna uppställa garanti för ytterligare samma belopp.

Föreläsningsverksamheten i dess helhet ledes av föreningens styrelse. För verksamheten i Göteborg har dock en särskild föreståndarinna antagits, fröken Annie Koch, som leder föreläsningarna därstädes.

Föreningen är slutligen villig att till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län vid varje arbetsårs slut insända redogörelse för föreläsningsverksamheten.

Den åberopade årsredogörelsen och garantiteckningen funnos bifogade framställningen.

Styrelsen för fjärde dövstumskoldistriktet har, med hänsyn därtill att föreningen i fråga om såväl årliga antalet föreläsningar, val av ämnen och föreläsare som ock den lämnade garantien vore förtjänt av statsunderstöd för sin verksamhet, ånyo tillstyrkt, att ett understöd av 300 kronor måtte lämnas föreningen.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län har för egen del anfört:

Föreningen har visserligen lyckats anskaffa bidrag av enskilda till föreläsningverksamheten för år 1912 och tills vidare till belopp av sammanlagt 300 kronor. Då emellertid nämnda verksamhet är avsedd att utövas inom olika kommuner och i följd av det relativt ringa antalet dövstamma i varje kommun det kan befaras, att svårighet kommer att möta att även för framtiden anskaffa dylika bidrag, vill Kungl. Maj:ts befallningshavande i underdånighet förorda statskontorets i dess vid handlingarna fogade utlåtande gjorda hemställan, att Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen utverka sådan jämkning i de för understöd till populärvetenskapliga föreläsningkurser i folkbildningssyfte i allmänhet bestämda villkoren, att där föreläsningverksamheten gäller dövstamma, understöd skulle kunna få utgå, ändock att visst bidrag icke är utfäst av kommuner eller enskilde.

För den händelse sådan ändring i villkoren skulle vidtagas, får Kungl. Maj:ts befallningshavande, som inhämtat, att om några föreläsningar skola kunna komma till stånd jämväl å andra orter i dövstumdistriktet än Göteborg och ersättningarna till föreläsarna i någon mån likställas med vad som plägar betalas för populärvetenskapliga föreläsningar i folkbildningssyfte, föreningen verkligen är i behov av det begärda beloppet, 500 kronor, utöver de tecknade enskilda bidragen, hemställa, att nämnda belopp måtte beviljas.

Vad i övrigt villkoren för åtnjutande av statsbidrag till föreläsningar för dövstamma beträffar torde även anstalt, som anordnar sådana, böra vara underkastad inspektion och skyldighet att avgiva redogörelse i likhet med anstalt för föreläsningar i folkbildningssyfte, och synes, då antalet i Göteborg bosatta dövstamma är större än i någon annan kommun i fjärde dövstumskoldistriktet, vadan det vida övervägande flertalet av föreläsningar kommer att hållas i nämnda stad, inspektor för de av sökande föreningen anordnade föreläsningarna böra utses av Kungl. Maj:ts befallningshavande i Göteborgs och Bohus län samt redovisning för verksamheten ävensom framställningar om fortsatt statsbidrag böra inlämnas till samma befallningshavande, oberoende därav, att föreningens styrelse har sitt säte i Vänersborg.

I ärendet har jämväl utlåtande inhämtats från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Göteborgs och Bohus län, som därvid yttrat:

Det ändamål, som föreningen uppställt för sin ifrågavarande verksamhet, synes Kungl. Maj:ts befallningshavande synnerligen behjärtansvärt; och torde föreningen för förverkligandet därav vara väl förtjänt av det understöd, som kan komma föreningen till godo.

Med hänsyn härtill samt på grund av vad den i ärendet föreliggande utredningen giver vid handen anser sig Kungl. Maj:ts befallningshavande böra biträda statskontorets hemställan i ärendet, att Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen utverka sådan jämkning i de för understöd till populärvetenskapliga föreläsningkurser i folkbildningssyfte i allmänhet bestämda villkoren, att där föreläsningverksamheten gäller dövstumma, understöd skulle kunna få utgå, ändock att visst bidrag icke är utfäst av kommuner eller enskilda.

Under förutsättning att sådan jämkning kommer till stånd får Kungl. Maj:ts befallningshavande på av Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län anförda skäl i underdånighet hemställa, att föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet måtte av statsmedel komma i åtnjutande av begärt belopp, 500 kronor.

Emot vad Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län anført beträffande inspektion och redovisning för föreningens verksamhet samt framställningar om fortsatt statsbidrag har Kungl. Maj:ts befallningshavande icke något att erinra.

Sedan sålunda frågan om anslag till föreläsningar för dövstumma blivit vederbörligen utredd i vad densamma angår fjärde dövstumskoldistriktet, befanns det emellertid, att ärendet icke borde företagas till avgörande, innan jämväl utretts, huruvida likartade behov gjort sig gällande inom övriga dövstumskoldistrikt, samt i så fall huruvida och i vad mån distrikten kunde av egna medel tillgodose desamma. I anledning härav hava utlåtanden infordrats från styrelserna för ifrågavarande dövstumskoldistrikt.

Samtliga styrelser vitsorda, att de dövstumma, sedan de lämnat skolan, äro i stort behov av all den andliga väckelse, som möjligen kan beredas dem. Vad som i detta hänseende står de fullsinnade till buds, kunna de dövstumma vanligen icke tillgodogöra sig, och de löpa därför, isolerade från sin omgivning som de äro, lätt fara att andligen försoffas, och detta så mycket mer som någon för de dövstummas ståndpunkt särskilt lämpad litteratur icke finnes. Inom de flesta distrikten har man ock sökt i någon mån avhjälpa ifrågavarande behov; genom lärarkårernas ansträngningar, i flera fall med något ekonomiskt understöd från vederbörande distriktsstyrelser, hava anordnats kortare fortsättningskurser för äldre dövstumma, föredrag, samkväm o. d. De förefintliga tillgångarna hava dock varit otillräckliga att giva verksamheten det stöd, som erfordrats, för att densamma skulle kunna nå någon avsevärdare omfattning. Då sålunda ett behov föreligger, som icke kan med tillgängliga medel tillgodose, uttala alla de nämnda styrelserna, med undantag av styrelsen för sjätte dövstumskoldistriktet, önskvärheten av att anslag av statsmedel kunde utverkas för ändamålet.

Slutligen har, efter framställning av dövstumföreningen i Göteborg,

denna förening satts i tillfälle att yttra sig i ärendet och därvid, jämte det den betonat behovet av anslag för det berörda ändamålet, uttalat önskvärdheten av att ett samarbete i fråga om anordnandet av föreläsningar i Göteborg komme till stånd mellan ifrågavarande förening och föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet.

Departement-
schefen.

På grund av en utav Kungl. Maj:t framlagd proposition, vilken var föranledd av framställningar dels från kommitterade, utsedda av femte nordiska mötet för abnormsaken år 1903, dels från 1903 års kyrkomöte, har Riksdagen år 1905 beviljat ett förslagsanslag å högst 14,000 kronor till understödjande av kyrklig själavård åt dövstumma. Vidare har Riksdagen år 1912 på av Kungl. Maj:t framlagd proposition, grundad på framställning från lantbruksskoleföreningen för dövstumma, medgivit, att av det under åttonde huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till befrämjande av dövstumundervisningen må utgå statsbidrag till för dövstumma avsedda lantbruksskolor, räknat efter högst 250 kronor årligen för varje av sådan skola underhållen dövstum.

De Riksdagens beslut, varom jag nu tillåtit mig erinra, liksom den framställning, för vilken jag nyss redogjort, äro tydligen förestavade av medvetandet därom, att de dövstumma efter den obligatoriska skolundervisningens avslutande äro i behov av särskilda åtgärder för tillfredsställande av deras andliga liv och för utvecklande av deras kunskaper och färdigheter. Det är naturligt, att så måste vara. De starkt begränsade möjligheterna för meddelelse med den dövstumme åstadkomma med nödvändighet en betydlig inskränkning i vad skolan eljest kunnat giva honom av insikt och andlig utveckling. Till den dövstummes tysta värld tränger blott en del av den mångfald intryck från samlivet med andra människor, som tjäna den fullsinnade till inre väckelse och utveckling. Och av de mångahanda anordningar, som äro ägnade till förströelse och andlig vederkvickelse för den hörande, är mycket för den dövstumme oåtkomligt.

Det synes därför icke vara något tvivel om att särskilda åtgärder, sådana som beröras i den föreliggande framställningen och de däröver avgivna yttrandena, till förmån för de vuxna dövstummas fortsatta utveckling äro av behovet högeligen påkallade. Jämte föredrag, avpassade efter de dövstummas ståndpunkt, har man härvid särskilt att tänka på fortsättningskurser av den art, som här och var anordnats inom distrikten. Även andra åtgärder torde kunna komma till användning.

Den verkställda utredningen ger vid handen, att de ansträngningar i förevarande hänseende, som göras av enskilda och distriktsstyrelserna, måste

bliva synnerligen begränsade och mera tillfälliga, därest de icke erhålla stöd av ett fast anslag från det allmännas sida. Jag är sålunda av den mening, att staten här bör träda hjälpare emellan och anslå ett, om ock begränsat, understöd till anordningar och åtgärder, som äro ägnade att bidra till de vuxna dövstummas fortsatta utbildning; givetvis bör sådant understöd komma icke blott ett utan samtliga dövstumskoldistrikt till godo. De myndigheter, som utlätit sig i ärendet, hava också, såsom framgår av vad jag förut anfört, nästan utan undantag uttalat sig för understöd av statsmedel för här ifrågakommande ändamål.

Några av de hörda myndigheterna hava ansett, att understödet borde, efter utverkande av Riksdagens bifall, kunna beredas från det till understöd för anordnande av populärvetenskapliga föreläsningar anvisade anslaget. Jag kan dock icke finna en sådan anordning lämplig. Även om man förutsatte, att den utbildning, som här åsyftas, blott skulle bestå i föreläsningar, måste dessa för att tjäna sitt syfte bliva av så speciell art, att den allmänna karaktär, som utmärker de från nämnda anslag understödda bildningsåtgärderna, bleve nästan fullständigt utplånad. Nu torde emellertid, såsom jag nyss antytt, statsunderstödet böra avse även andra anordningar för ifrågakommande syfte än föreläsningar, och det bleve vid sådant förhållande ännu oegentligare att låta understödet utgå från sagda anslag. Slutligen skulle det helt visst vålla åtskilliga olägenheter att nödgas i bestämnelserna för anslaget i fråga infläta särbestämmelser för en viss grupp av föreläsningar.

Lämpligare synes mig då vara att gå den väg, som anvisas av Riksdagens förutberörda beslut år 1912, och bevilja det understöd, varom här är fråga, från förslagsanslaget till befrämjande av dövstumundervisningen. Nämnda anslag har under de senare åren, i samband därmed att antalet dövstamma barn avtagit, lämnat avsevärt överskott — för år 1911 uppgående till 34,259 kronor 45 öre — och kan sålunda utan svårighet bära den utgift, som kan ifrågakomma för här avsedda ändamål.

Vad angår understödets maximibelopp synes man mig tills vidare böra stanna vid den siffra, som ursprungligen föreslagits av föreningen till förmån för dövstamma inom fjärde distriktet och som vunnit flera myndigheters förord, eller högst 500 kronor årligen för varje dövstumskoldistrikt, sammanlagt alltså högst 3,500 kronor.

Såsom villkor för erhållande av understöd, vilket bör kunna tilldelas såväl distriktsskolstyrelse som enskild förening, synes man, i överensstämmelse med vad som skett på likartade områden, böra fordra, att bidrag till verksamheten till samma belopp som statsunderstödet lämnas från annat håll. Övriga villkor och bestämmelser för understöds beviljande, som

kunna finnas erforderliga, torde det böra överlämnas åt Kungl. Maj:t att, efter vederbörandes hörande, fastställa.

Den inspektion av här berörda verksamhet, som kan vara erforderlig, torde kunna utövas av inspektören över dövstumundervisningen i samband med dennes inspektion av nämnda undervisning. Någon förhöjning av hans arvode torde av sådan anledning icke vara erforderlig.

På grund av vad jag nu anfört får jag alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att till dövstumskolstyrelser eller enskilda, som anordna föreläsningar eller vidtaga andra åtgärder till beredande av fortsatt utbildning för dövstamma, må av förslagsanslaget till befrämjande av dövstumundervisningen utgå understöd med högst 500 kronor årligen för varje dövstumskoldistrikt under villkor, att bidrag till verksamheten med minst samma belopp som statsunderstödet tillskjutes från annat håll, samt under de förbehåll och bestämmelser i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott fastställa.

Till denna departementschefens av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till Riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Holmström.